

ÎNCHEIERE
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 20.01.2025
PREȘEDINTE: MIHAELA ROIBU
GREFIER: JANINA CREȚAN

S-a luat în examinare acțiunea formulată de reclamantul Fritz Dominic Samuel în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Integritate, având ca obiect anulare raport de evaluare ANI.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă pentru reclamant avocat Podaru Ovidiu, cu împuternicire la dosar, pentru pârâtă consilier juridic Vaida Dragoș, cu delegație de reprezentare.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

A fost expus referatul cauzei de către grefierul de ședință, care a învederat că la data de 16.01.2025 a fost depusă de către reclamant, prin registratura instanței, o precizare a excepției de neconstituționalitate și că, prin același serviciu de registratură, pârâta a depus note de ședință reprezentând punctul de vedere al ANI asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.160 alin.1 lit.b și art.228 alin.1 lit.b din OUG nr.57/2019, iar la data de 20.01.2025 pârâta a depus prin mail-ul instanței, note de ședință reprezentând punctul de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.3 din Legea nr.176/2010.

Se comunică reprezentantului reclamantului un exemplar al notelor de ședință depuse de către pârâtă atât cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.160 alin.1 lit.b și art.228 alin.1 lit.b din OUG nr.57/2019 cât și notele de ședință formulate ca urmare a precizării ulterioare a obiectului excepției de neconstituționalitate, în sensul că aceasta vizează articolul art.25 alin.3 din Legea nr.176/2010 și art.228 alin.1 lit.b din OUG nr.57/2019, nemaivizând art.160 alin.1 lit.b din OUG nr.57/2019.

Instanța acordă cuvântul asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale.

Reprezentantul reclamantului susține admisibilitatea excepției așa cum a fost ea precizată, învederând că neconstituționalitatea dispozițiilor art.228 alin.1 lit.b din OUG nr.57/2019 vizează temeiul evaluării, iar neconstituționalitatea dispozițiilor art.25 alin.3 din Legea nr.176/2010 este invocată în litigiul de față întrucât primarii sunt eliberați din funcție în temeiul acestui text. Chiar dacă eliberarea din funcție este o fază subsecventă, a sancționării efective, sancțiunea se aplică automat, astfel că reclamantul nu dispune de un remediu eficient spre a sesiza Curtea Constituțională într-un litigiu ulterior.

Reprezentantul pârâtei apreciază că nu sunt întrunite prevederile art.29 din Legea nr.47/1992 privind sesizarea Curții Constituționale. În ceea ce privește art.25 alin.3 din Legea nr.176/2010, arată că în speță se discută legalitatea unui act administrativ, iar nu despre aplicarea sancțiunilor la adresa reclamantului. Etapa ulterioară, după rămânerea definitivă a raportului de evaluare, este o etapă de aplicare a sancțiunilor cu privire la încălcarea prevederilor legale reținute în prezenta cauză. În speță se discută doar dacă a fost sau nu a fost conflict de interese, nu și despre aplicarea sancțiunilor. Apreciază că nu se poate spune despre o etapă ulterioară rămânerii definitive a raportului de evaluare că ar fi un litigiu pur formal. Reținerea regimului juridic al conflictelor de interese nu a avut ca temei legal art.25 din Legea nr.176/2010, inspectorul de integritate nu face trimitere în reținerea conflictului de

interese sau în identificarea incidentului de integritate la acest temei, prevederile acestui articol nu fac referire la prezenta cauză pentru a fi îndeplinite condițiile de sesizare a Curții Constituționale.

În ceea ce privește ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor din Codul administrativ, intimata apreciază că reclamantul soliciă Curții Constituționale să se pronunțe mai mult sub aspectul fondului cauzei, ceea ce este inadmisibil.

Reprezentantul reclamatului depune la dosar cerere de suspendare a cauzei în baza art.413 alin.1 pct.1 Cod procedură civilă solicitând suspendarea cauzei în ipoteza sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, învederând că, în măsura în care excepția va fi admisă ulterior pronunțării hotărârii în cauza de față, revizuirea nu este o cale eficientă de atac.

Reprezentantul pârâtei solicită respingerea cererii de suspendare a judecării cauzei, învederând că nu sunt îndeplinite prevederile art.413 alin.1 pct.1 Cod procedură civilă, soluționarea dosarului nu depinde de soluția pe care o va pronunța Curtea Constituțională. De altfel, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție jurisprudența este de respingerea tuturor excepțiilor întemeiate pe art. 413 Cod procedură civilă, unul din motive fiind și acela că legiuitorul a abrogat expres dispozițiile prin care în Legea 47/1992 se prevedea faptul că în dosarele în care se dispune sesizarea Curții Constituționale judecata se suspenda. Or, rezultă intenția legiuitorului ca respectivele dosare să își continue cursul judecării iar în cazul în care Curtea Constituțională se pronunță, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut faptul că există remedii juridice prevăzute de Cod procedură civilă.

CURTEA,

Deliberând asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale formulată de reclamant, reține următoarele:

Prin notele scrise depuse la termenul de judecată din 13.12.2024, reclamantul Fritz Dominic Samuel a invocat excepția de neconstituționalitate a 160 alin. 1 lit. b și a art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ față de dispozițiile art. 1 alin. 5 din Constituția României, art. 53 alin. 2 raportat la art. 37 din Constituția României și art. 16 alin. 1 din actul fundamental.

Ulterior, prin notele scrise înregistrate la Curtea de Apel Timișoara în data de 16.01.2025, petentul a învederat că nu mai susține cererea de sesizare a Curții Constituționale a României cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, ci soliciă sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ și a art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, față de dispozițiile art. 1 alin. 5 din Constituția României, art. 53 alin. 2 raportat la art. 37 din Constituția României și art. 16 alin. 1 din actul fundamental.

În motivarea admisibilității excepției, petentul a arătat că prevederile art. 228 alin. (1) din Cod administrativ sunt în strânsă legătură cu cauza, întrucât fapta imputată reclamantului se circumscrie, în viziunea ANI, reperelor conflictului de interese, așa cum sunt ele stabilite prin acest text legal.

În ce privește art. 25 alin. (3) din Legea 176/2010, reclamantul a arătat că dacă interpretarea textului ar fi în sensul că încetarea mandatului se dispune de drept, raportul de evaluare rămas definitiv ar conduce automat la aplicarea sancțiunii eliberării din funcție. În acest context, calea de atac împotriva ordinului prefectului prin care s-ar constata încetat

mandatul ar deveni una pur formală, soluția de eliberare din funcție nemaiputând fi desființată. Prin urmare, singurul cadru procesual în care o asemenea excepție ar putea fi invocată, îl reprezintă prezentul litigiu.

Se mai arată că normele vizate de excepția de neconstituționalitate nu au fost constatate ca fiind neconstituționale printr-o hotărâre anterioară a Curții Constituționale.

În ceea ce privește neconstituționalitatea acestor prevederi legale, reclamantul a invocat încălcarea principiului legalității - art. 1 alin. (5) coroborat cu principiul securității raporturilor juridice, a principiului proporționalității - art. 53 alin. (2) raportat la dreptul de fi ales prevăzut la art. 37, a principiului egalității în drepturi - art. 16 alin. (1) din Constituția României.

Reclamantul a apreciat că textul art. 228 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ nu respectă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 36 alin. (1) din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, sub aspectul clarității, previzibilității și preciziei normei, cerințe care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție. Dispoziția este criticată din perspectiva faptului că noțiunea de folos material are caracter ambiguu, nefiind definită în actul normativ și nici în alte acte normative cu putere de lege aflate în circuitul juridic. Caracterul ambiguu este dat pe de o parte de faptul că nu este stabilit niciun reper valoric pentru aprecierea existenței folosului patrimonial. Această situație creează posibilitatea Autorității Naționale de Integritate să evalueze și să constate, pe o scară foarte largă, existența unui conflict de interese dând naștere unor ingerințe în viața privată a reclamantului și a unor restrângeri nejustificate ale drepturilor garantate de art. 26 alin. (1) din Constituție. Previzibilitatea unei norme presupune în mod obligatoriu ca destinatarul acesteia să aibă o reprezentare clară a aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita. Or, prin lipsa de precizie și claritate evidențiată, destinatarii normei (aleșii locali) nu își pot forma o reprezentare clară cu privire la ce poate constitui premisele unui conflict de interese. Acest aspect contravine flagrant principiilor fundamentale ale legalității și securității juridice, statuate prin art. 1 alin. (5) din Constituție și prin jurisprudența constantă a Curții Constituționale. Pentru respectarea principiului general al legalității și al securității raporturilor juridice, precum și principiul încrederii legitime a cetățenilor în actul normativ ce-l angajează juridic legislația trebuie corelată și completată. Dar, în plus, nu este stabilit niciun alt reper pentru a circumscrie condițiile angajării răspunderii administrative: dacă actul care urmează a fi emis/adoptat poate fi și normativ sau doar individual care ar putea fi sursa calității de debitor: un raport contractual, legal sau chiar și unul de răspundere delictuală Etc.

O a altă critică vizează faptul că dispoziția art. 228 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ nu respectă principiul proporționalității, întrucât, nefiind stabilit niciun reper valoric, rezultă că inclusiv un folos material infim poate produce consecințe extrem de grave. Astfel, norma criticată nu se află în deplină concordanță cu principiul proporționalității, pe care orice acțiune a statului trebuie să îl respecte, inclusiv cea de normare. Astfel, scopul prevederii criticate nu respectă necesara relație de adecvare cu rațiunile de drept și de fapt care au justificat adoptarea ei, câtă vreme nu creează un climat de normalitate. Reclamantul a apreciat că se încalcă astfel prevederile art. 53 din Constituție.

Totodată, reclamantul a arătat că neconstituționalitatea art. 25 alin. (3) din Legea 176/2010 survine ca urmare a încălcării principiului legalității - art. 1 alin. (5) coroborat cu principiul securității raporturilor juridice, a principiului proporționalității - art. 53 alin. (2) rap. la dreptul de fi ales prevăzut la art. 37, a principiului egalității în drepturi - art. 16 alin. (1) din Constituția României

S-a apreciat de către reclamant că prevederea art. 25 alin. (3) din Legea 176/2010 este neconstituțională dacă interpretarea sa este în sensul că starea de conflict de interese se sancționează cu încetarea mandatului, indiferent dacă aceasta s-ar realiza de drept sau nu.

Reclamantul a apreciat că norma vizată nu respectă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 36 alin. (I) din Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, sub aspectul clarității, previzibilității și preciziei normei, cerințe care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție. Astfel, nu sunt reglementate sancțiuni pentru faptele considerate mai puțin grave și nu sunt prevăzute criteriile de apreciere a gravității faptei.

O a doua critică formulată de reclamant vizează faptul că dispoziția legală amintită anterior nu respectă principiul egalității în fața autorităților publice, întrucât încetarea raportului juridic se aplică numai aleșilor locali, în timp ce persoanele care nu dețin acest statut beneficiază de aplicarea unor sancțiuni mai blânde. Mai mult, o interpretare în sensul că încetarea mandatului ar fi una de drept ar face ca principiul să nu fie respectat nici din punct de vedere al căilor de atac pe care categoria persoanelor care nu dețin statutul de aleși locali o au față de categoria persoanelor care dețin acest statut. În cazul celei din urmă categorii calea de atac împotriva ordinului prefectului prin care se constată încetat mandatul ar fi una pur formală (în lumina unei asemenea interpretări), întrucât soluția nu mai poate fi desființată, încălcându-se astfel prevederile art.21 alin. (1) din Constituție. Operează deci o restrângere nejustificată de drepturi. În cazul primei categorii, având în vedere că sunt reglementate măsuri mai blânde, există șanse reale efective privind continuarea exercitării mandatului. Chiar dacă s-ar dispune încetarea mandatului, întrucât această măsură nu se dispune de drept, există mijloace de probă ce pot fi administrate pentru a demonstra nelegalitatea (caracterul excesiv/neproporțional) sancțiunii aplicate.

O altă critică de neconstituționalitate invocată de reclamant privește faptul că măsura nu respectă principiul proporționalității, de vreme ce unica sancțiune aplicabilă ar fi (într-o asemenea interpretare) demiterea de funcție, fără a se putea analiza dacă nu se impune o măsură mai blândă. Măsura este una excesivă, cu efect evident neconstituțional. Curtea Constituțională s-a pronunțat de nenumărate ori asupra neconstituționalității unor texte de lege, având în vedere încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituția României. În cuprinsul unei deciziei nr. 710/2009, Curtea statuează că, în condițiile în care, prin legea criticată, sunt reglementate măsuri excesive insuficient elaborate, uneori imposibil de realizat, dar cu efect evident neconstituțional, este necesară înlăturarea acestora. Urmând această cale, Curtea Constituțională a stabilit că principiul stabilității și securității raporturilor juridice, deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa - decizia nr. 685 din 25 noiembrie 2014, publicată în M. Of. nr. 68 din 27 ianuarie 2015 și decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în M.Of nr. 347 din 6 mai 2008.

Intimata Agenția Națională de Integritate a depus la 13.01.2025 la Curtea de Apel Timișoara note de ședință privind excepția invocată în forma sa inițială, iar la data de 20.01.2025 note de ședință privind excepția astfel cum a fost precizată.

Intimata a apreciat, în privința cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, că aceasta este inadmisibilă, întrucât autorul acestei excepții are ca scop obținerea unei decizii cu rezervă de interpretare. Prin excepția invocată, se urmărește obținerea unei decizii prin care să se interpreteze și să se aplice legea la o situație concretă de conflict de interese, respectiv ca instanța de control constituțional să determine, în concret, dacă autorul excepției a încălcat regimul juridic al conflictului de interese prevăzut de dispozițiile art.70 din Legea nr. 161/2003 cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile art.228 alin.(1) lit.b) din O.U.G nr. 57/2019 Codul Administrativ. Scopul autorului excepției este ca dispozițiile legale ale art.228 alin.1 lit.b.) din O.U.G nr.57 din 2019 privind Codul

Administrativ să fie modificate sau, cel puțin, înlăturate de la aplicare, în considerarea unor argumente ce țin exclusiv de competențele instanțelor de drept comun în ceea ce privește aplicarea principiilor generale de drept. Din motivele pe care se întemeiază excepția, se poate observa că acestea privesc aplicarea legii, și nu o veritabilă excepție de neconstituționalitate, practic autorul solicită ca instanța de contencios constituțional să se substituie instanței de judecată, ceea ce este nepermis, intimata făcând trimitere la decizia 599/2006 a Curții Constituționale.

Referitor la fondul excepției de neconstituționalitate a art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, intimata a arătat că aceasta este neîntemeiată, motivat de faptul că textul normei legale este clar și previzibil, în sensul că nu comportă divergențe de interpretare și aplicare.

De esența conflictului de interese este existența unui interes personal, precum și posibilitatea persoanei care exercită o funcție sau o demnitate publică să anticipeze că adoptarea, emiterea sau încheierea unui act juridic ar putea prezenta un beneficiu pentru ea, sau pentru persoanele determinate de lege.

În viziunea legiuitorului exprimată în textul art.228 alin.d) lit.b.) din O.U.G nr.57 din 2019 privind Codul administrativ, noțiunea de folos material nu vizează doar aspectele patrimoniale, ci se referă în mod complex la natura interesului alesului local care ar putea determina lipsa de obiectivitate a acestuia în adoptarea deciziilor de autoritate, circumscriindu-se sferei interesului și folosului material și posibilitatea anticipării unui beneficiu sau a unui dezavantaj, chiar pentru sine sau pentru soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv pentru o serie de alte persoane cu care dezvoltă diferite relații/angajamente.

În același context, prin dispozițiile art.228 alin.d) lit.b.) din O.U.G nr.57/2019, legiuitorul nu face niciun fel de distincție în sensul celor menționate de autorul excepției de neconstituționalitate, ci obligă în mod imperativ ca persoanele care exercită funcția de primar să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau pentru orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații.

Rațiunea reglementării conflictului de interese este aceea de a preveni existența oricărui dubiu rezonabil cu privire la îndeplinirea de către alesul local a atribuțiilor și competențelor ce îi revin potrivit legii.

Conflictul de interese de natură administrativă are în vedere modul în care o persoană își exercită atribuțiile pe care le deține, în temeiul unei funcții/calități pe care o deține, față de crearea a unui context favorabil, a unui posibil beneficiu ori a unui avantaj, pentru sine sau pentru soție, rude, afini până la gradul II inclusiv, sau pentru o serie de alte persoane cu care dezvoltă diferite relații.

Având în vedere conceptul de demnitate publică, reprezentat de "complexul de atribuții și responsabilități stabilite prin Constituție, legi și alte acte normative, pe care și le asumă o persoană fizică prin investirea sa ca urmare a rezultatului procesului electoral direct, prin alegere sau indirect, prin numire, potrivit legii", rezultă că acesteia îi revine obligația de a respecta normele imperative, în conformitate cu prevederile Legii nr.161/2003, cu completările și modificările ulterioare, precum și cele ale O.U.G nr.57/2019.

În concluzie, această normă legală este edictată în termeni clari și neechivoci, în sensul că persoanele care au calitatea de aleși locali să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv, care ar putea produce un folos material pentru sine sau

pentru orice persoană fizică sau juridică față de care alesul local are calitatea de debitor al unei obligații.

Reglementarea legală a conflictului de interese reprezintă garanția principiilor imparțialității, integrității, transparenței decizionale și supremației interesului public prin sancționarea situațiilor în care interesul privat prevalează asupra interesului public, în exercitarea funcțiilor și demnităților ce sunt deținute în condițiile legii, astfel că textul normei legale prevăzută la art.228 alin.1 lit.b.) din O.U.G nr.57/2019 privind Codul Administrativ nu înfrânge normele constituționale prevăzute la art.1 alin.5, art.16 alin.(1), art.37 și art. 53 alin.(2) din Constituția României.

Așadar, ipoteza normativă a dispozițiilor art.228 alin.1 lit.b.) din O.U.G nr.57 din 2019 privind Codul Administrativ este clară, sub aspectul caracterului neechivoc al obiectului reglementării, precisă, sub aspectul exactității soluției legislative alese și a limbajului folosit, și previzibilă, sub aspectul scopului și consecințelor pe care le antrenează, iar subiectul de drept având posibilitatea să își adapteze conduita în funcție de ipoteza normativă a legii, fără a se putea retine încălcarea dispozițiilor art.1 alin. (5) din Constituție.

Intimata arată că norma legală criticată, menționată mai sus, prin contribuția sa la crearea cadrului legal pentru îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor specifice funcției de autoritate publică, nu restrânge drepturile sau interese legitime ale aleșilor locali și nici nu instituie un tratament defavorabil și discriminatoriu pentru această categorie de funcții, nefiind astfel încălcată norma constituțională prevăzută la art.16 alin.(1) din Constituția României.

În ceea ce privește art.37 și art.53 din Constituție, se apreciază de către intimată că în mod nefondat autorul excepției afirmă că art.228 alin.(1) lit.b.) din O.U.G nr.57/2019 privind Codul Administrativ încalcă dreptul constituțional prevăzută la art.37 din Constituția României, având în vedere că art.37 alin. (1) din Constituție, stabilind la nivel constituțional vocația de a fi ales a oricărui cetățean cu drept de vot, care îndeplinește totodată condițiile prevăzute de legea fundamentală, raportat la principiul egalității în drepturi, impune atât instituirea unui tratament juridic egal/asemănător pentru situații egale/echivalente, cât și instituirea unui regim juridic diferit pentru situații care se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil.

Raportat la art.53 din Constituția României, intimatul arată că dispozițiile art.228 alin.(1) lit.b din O.U.G nr.57 din 2019 privind Codul Administrativ nu încalcă această norma constituțională, întrucât prin reglementarea conflictului de interese aplicabil aleșilor locali nu se aduce atingere drepturilor prevăzute de legea fundamentală, sancțiunile aplicabile, după rămânerea definitivă a raportului de evaluare emis de ANI, având la bază un raționament de proporționalitate. Așadar, norma legală care, ulterior rămânerii definitive a raportului de evaluare, are și o consecință sancționatorie, nu este neconstituțională dacă presupune fireasca limitare a drepturilor cetățeanului în condițiile aplicării unei sancțiuni legale. Proporționalitatea drepturilor unui cetățean cu obligațiile care îi incumbă acestuia este de natura normei juridice.

Caracterul punitiv al normei sancționatorii este de natura acesteia, și nu poate fi înlăturat doar pentru ceea ce presupune aplicarea sa - și anume, sancționarea, ca limitare a manifestării drepturilor deținute. Este de natura și de esența unui sistem de drept ca acesta să conțină norme sancționatorii față de conduitele ce exced cadrului legal impus. Într-un stat de drept, obligația de respectare a legii este esențială. Manifestarea drepturilor fundamentare se va produce întotdeauna cu respectarea normei juridice. Rațiunea instituirii unor interdicții și sancțiuni în cazul persoanelor față de care s-a constatat încălcarea regimului

incompatibilităților și conflictelor de interese răspunde nevoii de prevenire și combatere a faptelor de corupție, sens în care Curtea Constituțională a arătat în jurisprudența sa (Decizia 1.412 din 16 decembrie 2008; Decizia nr. 1.082 din 8 septembrie 2009; Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014) că "legiuitorul este liber să instituie în sarcina celui personal obligații suplimentare, tocmai în considerarea activității pe care acesta o desfășoară". Per a contrario, o interpretare diferită ar conduce la eludarea legii și a aplicabilității sancțiunilor.

Legiuitorul a stabilit că pentru încălcarea regimului conflictului de interese reglementat pentru aleșii locali, sancțiunea aplicabilă este diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni, în conformitate cu dispozițiile Codului administrativ și aplicarea interdicției de a mai ocupa anumite funcții pentru o perioadă de trei ani, indiferent de circumstanțele care au condus la încălcarea legii. Astfel, este afectat dreptul de a fi ales, nu dreptul de a alege, restrângerea este limitată în timp, și există o vădită legătură între fapta imputată și sancțiune.

Prin urmare, rezultă că dispozițiile art.228 alin.(1) lit.b.) din O.U.G nr.57 din 2019 privind Codul Administrativ nu înfrâng normele constituționale prevăzute la art.1 alin.(5), art.16 alin.(1), art.37 și art. art.53 alin.(2) din Constituția României.

Cât privește cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, intimata a arătat că aceasta este inadmisibilă, excepția neavând legătură cu cauza câtă vreme prin raportul de evaluare contestat inspectorul de integritate a constatat doar existența unei situații de conflict de interese, fără să stabilească vreo sancțiune administrativă/disciplinară față de reclamant. Ulterior întocmirii, inspectorul de integritate comunică raportul de evaluare autorităților competente prevăzute la art.26 din Legea nr.176/2010, care, după rămânerea definitivă a raportului, dispun printr-un alt act administrativ aplicarea unor sancțiuni administrative sau disciplinare. Concret, în speța dedusă judecării, sancțiunea disciplinară ce urmează a fi aplicată de instituția prefectului este diminuarea indemnizației cu 10%, pe o perioadă de 6 luni, conform dispozițiilor art.228 alin. 5 din O.U.G.nr.57/2019. Astfel, competența legală a Agenției Naționale de Integritate, conform Legii nr.176/2010, se întinde numai asupra constatării unei stări de incompatibilitate sau conflict de interese, aceasta nefiind îndrituită să stabilească și sancțiunile administrative/disciplinare care se iau ca urmare a existenței unei situații de incompatibilitate/conflict de interese. Raportul de evaluare prin care se constată starea de incompatibilitate/conflict de interese, este un act administrativ care produce efecte juridice după rămânerea sa definitivă, în sensul că atrage, pe lângă răspunderea disciplinară sau administrativă, după caz, și decăderea din dreptul de a mai deține o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor Legii nr.176/2010 cu modificările și completările ulterioare, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Prin urmare, art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 nu este aplicabil prezentei cauze, întrucât nu are legătură cu obiectul acesteia, ce constă în anularea raportului de evaluare nr.21122/G/II/04.07.2024 emis de ANI, prin care s-a reținut doar existența unei situații de conflict de interese, fără a se dispune vreo sancțiune administrativă/disciplinară. În concluzie, nu este îndeplinită una din cele patru condiții de admisibilitate prevăzute și impuse de dispozițiile art.29 din Legea nr.47/1992 cu modificările și completările ulterioare, și anume cerința legăturii cu pricina care se judecă.

Un alt doilea argument în privința inadmisibilității îl reprezintă faptul că autorul acestei excepții are ca scop obținerea unei decizii prin care să se interpreteze și să se aplice legea la o situație concretă de conflict de interese.

Intimata a arătat și că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 este neîntemeiată.

Textul normativ vizat a mai făcut obiect al unor excepții de neconstituționalitate ridicate prin prisma unor critici, în esență, similare, respinse prin decizia nr.856/2015 și prin decizia nr.550/2025, ambele ale Curții Constituționale.

Intimata a apreciat că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(3) din Legea nr. 176/2010 este neîntemeiată, motivat de faptul că textul acestei norme legale este clar și previzibil, în sensul că nu comportă divergențe de interpretare și aplicare, cum greșit susține autorul excepției de neconstituționalitate.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010, se arată că prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate stabilesc sancțiunile aplicabile în cazul constatării stării de incompatibilitate sau de conflict de interese. Astfel, fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective Norma legală criticată reprezintă, așadar, o normă de trimitere, stabilind că sancționarea incompatibilității ori conflictului de interese intervine potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective

În concluzie prevederile de lege criticate nu prezintă deficiențe de precizie sau claritate de natură a vicia constituționalitatea acestora.

Astfel, ipoteza normativă a dispozițiilor art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 este clară, sub aspectul caracterului neechivoc al obiectului reglementării, precisă, sub aspectul exactității soluției legislative alese și a limbajului folosit, și previzibilă, sub aspectul scopului și consecințelor pe care le antrenează, astfel că nu se poate retine încălcarea dispozițiilor art.1 alin. (5) din Constituție.

Referitor la art.16 alin.d) din Constituția României, se arată că norma legală criticată, prin contribuția sa la crearea cadrului legal pentru îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor specifice funcției de autoritate publică, nu restrânge drepturile sau interese legitime ale aleșilor locali și nici nu instituie un tratament defavorabil și discriminatoriu pentru această categorie de funcție, nefiind astfel încălcată norma constituțională prevăzută la art.16 alin.(1) din Constituția României.

În ceea ce privește art.37 al art.53 din Constituție, intimatul arată că în mod nefondat autorul excepției afirmă că art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 încalcă dreptul constituțional prevăzut la art.37 din Constituția României. Art.37 alin. (1) din Constituție care stabilește, la nivel constituțional, vocația de a fi ales a oricărui cetățean cu drept de vot, care îndeplinește totodată condițiile prevăzute de legea fundamentală, raportat la principiul egalității în drepturi, impune atât instituirea unui tratament juridic asemănător pentru situații egale/echivalente, cât și instituirea unui regim juridic diferit pentru situațiile care se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil.

Referitor la art.53 din Constituția României, dispozițiile art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 nu încalcă această norma constituțională, întrucât prin aplicarea sancțiunii disciplinare după rămânerea definitivă a raportului de evaluare emis de ANI, nu se aduce atingere drepturilor reclamantului prevăzute de legea fundamentală, sancțiunea având la bază un raționament de proporționalitate. Așadar, norma legală care, ulterior rămânerei definitive a raportului de evaluare, are și o consecință sancționatorie nu este neconstituțională, dacă presupune fireasca limitare a drepturilor cetățeanului, în condițiile aplicării unei sancțiuni legale

Cu privire la proporționalitatea drepturilor unui cetățean cu obligațiile care îi incumbă acestuia este de natura normei juridice se invocă caracterul punitiv al normei sancționatorii este de asemenea, de natura acesteia, și nu poate fi înlăturat doar pentru ceea ce presupune aplicarea sa - și anume, sancționarea, ca limitare a manifestării drepturilor deținute. Este de natura și de esența unui sistem de drept ca acesta să conțină norme sancționatorii față de conduitele ce exced cadrului legal impus. Într-un stat de drept, obligația de respectare a legii este esențială. Manifestarea drepturilor fundamentale se va produce întotdeauna cu respectarea normei juridice. Rațiunea instituirii unor interdicții și sancțiuni în cazul persoanelor față de care s-a constatat încălcarea regimului incompatibilităților și conflictelor de interese răspunde nevoii de prevenire și combatere a faptelor de corupție, sens în care Curtea Constituțională a arătat în jurisprudența sa (decizia 1.412 din 16 decembrie 2008; decizia nr. 1,082 din 8 septembrie 2009; Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014) că "legiuitorul este liber să instituie în sarcina aceluși personal obligații suplimentare, tocmai în considerarea activității pe care acesta o desfășoară". Per a contrario, o interpretare diferită ar conduce la eludarea legii și a aplicabilității sancțiunilor.

Totodată, legiuitorul a stabilit că pentru încălcarea regimului conflictului de interese reglementat pentru aleșii locali, sancțiunea aplicabilă este diminuarea indemnizației cu 10% pe o perioadă de maximum 6 luni, în conformitate cu dispozițiile Codului administrativ și aplicarea interdicției de a mai ocupa anumite funcții pentru o perioadă de trei ani, Indiferent de circumstanțele care au condus la încălcarea legii.

Astfel, este afectat dreptul de a fi ales, nu dreptul de a alege, restrângerea este limitată în timp, și există o vădită legătură între fapta imputată și sancțiune.

Prin urmare, intimatul a arătat că dispozițiile art.25 alin.(3) din Legea nr.176/2010 nu înfrâng normele constituționale prevăzute la art.1 alin.(5), art.16 alin.(1), art.37 și art.53 alin.(2) din Constituția României.

Deliberând asupra cererii de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ și a art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, față de dispozițiile art. 1 alin. 5 din Constituția României, art. 53 alin. 2 raportat la art. 37 din Constituția României și art. 16 alin. 1 din actul fundamental, curtea apreciază că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzute de art. 29 alin. 1 din Legea 47/1992.

Astfel, excepția invocată în fața instanței privește neconstituționalitatea unor dispoziții din legi în vigoare, care au legătură cu soluționarea cauzei, petentul arătând, în privința art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ, că nedefinirea noțiunii de „folos material” încalcă principiul legalității și al securității juridice, prin lipsa de precizie și claritate a normei destinatarii acesteia neputându-și forma o reprezentare clară cu privire la ce poate constitui premisa unui conflict de interese, fiind încălcat de asemenea principiul proporționalității prin aceea că, nefiind stabilit un reper valoric, inclusiv un folos material infim poate produce consecințe extrem de grave, cum ar fi interzicerea dreptului de a fi ales, încălcându-se și principiul egalității în drepturi și în fața autorităților publice întrucât sancțiunea încălcării acestei obligații sub forma încetării de drept a mandatului se aplică numai aleșilor locali. Excepția este admisibilă, autorul său urmărind lipsirea de efecte a textului normativ contestat, fiind nefondată susținerea intimatei potrivit căreia petentul solicită instanței de contencios constituțional interpretarea și aplicarea legii la o situație concretă de conflict de interese.

Și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010, privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, privește neconstituționalitatea unor dispoziții dintr-o lege în vigoare, care au legătură cu soluționarea cauzei. Chiar dacă articolul a cărui neconstituționalitate este pusă în discuție nu stă la baza existenței situației de conflict de interese reținută față de reclamant prin raportul de evaluare contestat, textul normativ *are legătură cu soluționarea cauzei* întrucât reglementează sancțiunea eliberării din funcție a alesului local în situația respingerii contestației împotriva raportului de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate. Încetarea mandatului survenind de drept și fiind constatată prin ordin al prefectului, ordin care are caracter declarativ, raportul de evaluare rămas definitiv ar conduce automat la aplicarea sancțiunii, petentul fiind lipsit de o cale de recurs efectivă pentru a invoca neconstituționalitatea dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010. În susținerea opiniei potrivit căreia este admisibilă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010, instanța constată că dispozițiile art. 29 alin. 1 din Legea 47/1992 prevăd condiția ca excepția invocată să privească „neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia”; legea nu cere ca soluționarea cauzei să *depindă* de dispoziția a cărei neconstituționalitate fost invocată, ci doar ca această dispoziție să *aibă o legătură cu soluționarea cauzei*, situație întrunită în speță câtă vreme petentul arată că o eventuală respingere a contestației ar conduce automat la aplicarea sancțiunii din textul normativ a cărui neconstituționalitate a fost invocată.

Totodată, curtea constată că nici dispozițiile art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ și nici cele ale art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative nu au constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Opinând asupra excepției, instanța apreciază că aceasta este nefondată, atât în ceea ce privește neconstituționalitatea art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ cât și în privința neconstituționalității art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative. Textele legale a căror neconstituționalitate este invocată întrunesc condițiile calității, clarității, predictibilității și coerenței legii, necomportând divergențe de interpretare. Normele vizate nu aduc atingere nici principiului proporționalității și nici celui al egalității în drepturi, câtă vreme ele au menirea de a crea un cadru legal pentru îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor specifice funcțiilor de autoritate publică exercitate de aleșii locali, legiuitorul fiind liber să instituie în sarcina anumitor categorii de persoane obligații și sancțiuni suplimentare în considerarea activității pe care acestea o desfășoară.

În aceste condiții, curtea opinează că, deși admisibilă, excepția de neconstituționalitate este nefondată.

În ceea ce privește cererea de suspendare a judecării, instanța apreciază că nici abrogarea dispozițiilor art. 29 alin. 5 din Legea 47/1992 care reglementau obligativitatea suspendării judecării pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate și nici introducerea motivului de revizuire prevăzut de art. 509 pct. 11 Cpc („după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea

cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții”) nu înlătură în sine posibilitatea suspendării judecării în baza articolului 413 alin. 1 pct. 1 Cpc, atunci când instanța apreciază că măsura se impune, spre a evita pronunțarea unei hotărâri judecătorești în baza unor norme legale a căror neconstituționalitate este în discuție, opinie exprimată și de către Curtea Constituțională în considerentele deciziei 676/29.10.2019 și regăsită constant în practica instanței supreme. În speță, se impune suspendarea judecării spre a fi asigurate garanțiile dreptului la un proces echitabil, câtă vreme, în situația admiterii excepției de neconstituționalitate după soluționarea definitivă a cauzei și o eventuală aplicare a sancțiunii, cererea de revizuire nu ar putea fi asimilată unui remediu procesual eficient. Astfel fiind, instanța va dispune suspendarea judecării potrivit art. 413 pct. 1 C.pr.civ. până la soluționarea excepției de neconstituționalitate.

DISPUNE:

Dispune sesizarea Curții Constituționale a României cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 228 alin. 1 lit. b din OUG 57/2019 privind Codul administrativ** și ale **art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative** față de dispozițiile **art. 1 alin. 5 din Constituția României, art. 53 alin. 2 raportat la art. 37 din Constituția României și art. 16 alin. 1 din Constituția României**, excepție invocată în dosarul 924/59/2024 al Curții de Apel Timișoara-Secția Contencios Administrativ și Fiscal de reclamantul Fritz Dominic Samuel în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Integritate.

Dispune suspendarea judecării până la soluționarea de către Curtea Constituțională a României a excepției de neconstituționalitate.

Cu recurs pe toată durata suspendării în ceea ce privește suspendarea judecării, calea de atac urmând a fi depusă la Curtea de Apel Timișoara.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților, prin intermediul grefei, azi, 20.01.2025.

**PREȘEDINTE,
MIHAELA ROIBU**

**GREFIER,
JANINA CREȚAN**

Termen de verificare 20 iulie 2025